

Izbija vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2657 S. Lawndale av.
Office of publication: 2657 S. Lawndale av.
Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XII.

Cena lista je \$4.00

Entered as second-class matter January 23, 1914, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1917.

CHICAGO, ILL., ponedeljek, 21. aprila (April 21) 1919.

Subscription \$4.00 Yearly

ŠTEV.—NUMBER 94.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

JUGOSLAVIJA MOBILIZIRA VSE MOSKE OD 20. DO 40. LETA.

Italija dobi Reko, Jugoslavija pa Sušak in obrežje do reke Rečine. Sonnina vloga v zadnjem aktu. Wilson je pobijal Sonnina ves dan v soboto. Diplomacije se boje prvega majnika. Amerika je odpoklicala čete iz Italije.

Pariz, 21. apr. — Poveljnik ameriških čet v Italiji je pozval vse čete in vojne zastopnike, da zapuste deželo. Američani, ki ostanjejo v Italiji, morajo nositi civilno obleko. Politična kriza se bliža v Italiji in Amerika noče imeti nobenih sitnosti.

Pariz, 21. apr. — Včeraj se je nadaljevala razprava o Reki. Navzoči so bili Orlando, Sonnino, Clemenceau in Lloyd George; Wilson ni bil navzoč. Kaj je bilo zaključeno, se še ne ve ob tej uri. Govori se, da so Italijani zavrgli kompromis za delitev Reke. Orlando je odločil odhod iz Pariza na danes.

Naša domovina v veliki nevarnosti!

Vse zahteve Italijanov sprejete? Goriška, Istra, Trst, Pulj, Reka za nas izgubljene? Velikanski protestni shod v Mariboru.

Sledeče poročilo z gornjim naslovom je ponatisnjeno iz mariborske "Straže" z dne 17. marca 1919, katere nekaj številki je prejelo uredništvo "Prosvete" te dni. Iz tega poročila mora biti zdaj jasno vsem nevarnost, s katero se soočamo. Najbolj koprni rojaki v stari domovini in kakšna pomoč jim je najbolj potrebna. "Svoboda, boj za svobodo!" se razlega njihov obupni klic te dni. — Jutri in sledeče dni bomo nadaljevali s ponatisom zanimivih vesti iz "Straže", ki so najnovejše vesti iz starega kraja. Uredništvo "Prosvete".

Rim, 20. apr. — "Epoha" poroča, da je jugoslovanska vlada izdala naredbu za mobiliziranje vseh moških od 20. do 40. leta.

Pariz, 20. apr. — "Tempso" poročevalce je izvohal sinoči, da bo velika četvorica rešiti vprašanje Reke na ta način, da dobi Italija del mesta na desni strani reke Rečine, Jugoslavija pa dobi predmestje Sušak in tisti del mesta s delom pristanišča, ki leži na levi strani Rečine. Usoda Dalmacije je še neodločena.

Pariz, 20. apr. — Predsednik Wilson je imel sinoči dolgo konferenco s Clemenceaum in vojnim uradu. Takoj po Wilsonovem odhodu je Clemenceau konferiral z maršalom Fochom.

Pariz, 20. apr. — Velika četvorica je včeraj ves dan debatirala o Reki, toda zaključila ni ničesar. Seja se nadaljuje danes (na Velikonočno nedeljo) in vprašanje italijansko-jugoslovanskega spora bo gotovo rešeno pred nočjo, kajti zvečer mora Orlando odpotovati v Rim, kjer bo v sredo govoril v parlamentu. Diplomacije se loje, da se jadranska afeta morda zavleče do prihoda nemških delegatov prihodnji petek, dasiravno Nemci lahko vseeno dobe mirovne pogoje, ki se tičejo njih brez ozira na italijansko-jugoslovanske meje.

Orlando in Sonnino sta bila včeraj navzoča na seji. Značilna je prisotnost Sonnina. On je tisti duh, ki od vsega začetka stoji trdovratno na stališču tajne londonske pogodbe, medtem ko je Orlando večkrat pokazal znamenja omahljivosti; Sonnino je podpisal londonsko pogodbo in njegova navzočnost na včerajšnji seji se ne more razlagati drugače, kakor da je hotel osebno vplivati na Lloydja Georgea in Clemenceaua. Glejta, da ne prelomita pogodbe!

Poročevalec Universal Service je izvedel iz zanesljivih virov, da je Wilson včeraj zjutraj odprto povedal Sonnino, da ne odstopi od svojega principa in da Italija ni na pravice do Reke. Na tem stališču je stal Wilson ves čas na seji. Ako bo Wilson nastopil takšno odločno se danes, tedaj je prihodnji petek gotovost, da dobi Jugoslavija Reko, izvenzaj če pride do kakšnega kompromisa.

Orlando je včeraj ponovil svojo grožnjo, da bo parlament strmo glavo njega in njegovo vlogo, če Italija ne dobi, kar zahteva in morda da pride celo do revolucije. Italijanska delegacija je že ves teden poplavljen s telegrami iz vseh krajev Italije, ki urgirajo Orlando in ostale delegate, da ne smejo popustiti niti za las. Prišla je tudi brzjavka od "Zvezde" iz južnih krajev, ki kaže šteje milijona vojakov in častnikov in ki se je organizirala zato, da

Švicarski diplomatini krogi so prejeli iz Pariza vest, da se je svet deseterice sporazumel s sledečo rešitvijo italijansko-jugoslovanskega spora: 1. Italija odstopi Jugoslaviji Dalmacijo in si pridrži le nekaj otokov vojaškega pomena. 2. Reka postane svobodno mesto pod protektoratom vselevlasti. 3. Jugoslavlani se morajo odreči vsem pravicam na Goriško, Trst in Istro. 4. Italijanske in jugoslovanske manjšine dobe v obeh državah svojo avtonomijo.

V boj za domovino!

Vzmemirajoče in skoraj neverjetne vesti prinašajo te dni listi preko Švice iz Pariza. Poroča se, da so vse zahteve Italije sprejete, da se moramo Jugoslavlani popolnoma odreči vsem zahtevam in pravicam na Goriško, Trst in Istro, samo do Reke bi še imeli kolikor toliko dohoda, ker bi postala Reka svobodno mesto pod protektoratom vselevlasti.

Niso še sicer te vesti uradno in uradno potrjene, toda kažejo nam, da tamkaj v Parizu ne mislijo dovolj resno in trezno, da ne mislijo dati malim, zatiranim narodom trajen mir, temveč da pripravljajo pot novim sovraštostim in novemu prelivanju krvi. Zemljelačenemu Italijanu se je s pomočjo zlata in sladkih besed posrečilo, pridobiti odločilne faktorje na svojo stran. Deseterica mož, ki odloča o usodi Evrope, ne pozna pravice, ne pozna svobode, ne pozna samoodlobe, temveč kot zmagovit absolutistični diktator hoče narekovati mir, ki ga pa naši zastopniki gotovo nikdar podpisali ne bodo.

Štiri dolga krvava vojna leta smo trpeli nepopisno; polom-nemškega imperalizma in militarizma, h kateremu pa Italijani niso dosti pripomogli, ta polom je prinesel vsem narodom veselo in trdnost upanje boljše in svobodne bodočnosti. Saj ste nam ponujali svobodo in pravico, a sedaj? Ali se naj imperalizem zopet nadaljuje sicer pod drugo firmo, a s istimi cilji? Ali hočete Wilsonova demokracija in človekoljubna načela teptati v tla? Hoče se nam dozdevati, da je postal Wilson brez moči, da ne poslušajo več na njegov svarilen glas, temveč da imata glavno besedo Italija in Francija. Toda vendarle dobro, da mir, ki bi bil sklenjen proti volji celega jugoslovanskega naroda, nikdar trajen ne bo. Leta in leta smo drhteli in koprneli po svobodi, leta in leta smo sanjali o združenju vseh Jugoslovancev v svoji lastni državi, o katerih se nam je skoraj dozdevalo, da se nikdar uresničiti ne bodo; a s neumornim delom in

LETALEO ČEZ ATLANTIK JE PADEL V MORJE.

London. — Major Wood, ki se je v petek dvignil v zrak s svojim letalom v Eastchurchu z namenom, da preleti Atlantiško morje, je padel z eroplanom vred v Irsko morje, toda rešil se srečno na irsko obrežje.

New York. — Prvi polet iz Chicago v New York brez prestopa je bil izvršen v soboto. Izvršil ga je kapitan E. F. White, vojaški avijatik, ki je preletel 727 milj v sedmih urah ali 106 milj za uro.

SOVJET JE ZAVLADAL NA DUNAJU.

Nemška Avstrija je sovjetska republika; saksonski sovjet napovedal vojno.

OBLEGANJE MONAKOVA.

Dunaj, 21. apr. — Delavsko-vojaški svet je prevzel vlado na Dunaju in socializiranje posestev se je že pričelo. V mestu je mir. Položaj je tak kakor je bil v Budapešti prve dni sovjetske vlade. Policija je razorožena in "Volkswehr" je prevzel skrb za red in mir. Vojaški sovjet je dal vladati 5000 vojakov na razpolago.

Lipsko, čez Kodanj, 20. apr. — Saksonski sovjet je napovedal vojno nemški vladi.

Amsterdam, 20. apr. — Pri napadu komunistov na zborniško palačo zadnje srede je bilo ubitih 5 policistov in mnogo drugih oseb je bilo ranjenih. Komunisti so okupirali palačo in razohajali na nji reševanje. Policisti, ki so branili vzhode, so bili razoroženi. Izgredniki so s kamenjem napadli avtomobil, v katerem je sedel general Segre, načelnik italijanske vojne misije na Dunaju. Pozneje je Segre zahteval pismeno oprostitev, kar je dobil.

Berlin, 20. apr. — Položaj na Dunaju je še vedno kaotičen. Poročevalec lista "Vossische Zeitung" brzojavlja, da izvenzaj par bataljonov je vladna narodna garda nezanesljiva.

V četrtak so se ponovile demonstracije in komunisti so udili v prostore vojnega tajništva ter odnesli oziroma uničili mnoge listine. V petek je dunajska vlada ukazala aretirati več poslancev ogrske sovjetske vlade, ki so obdolženi, da finančno podpirajo vstajo; zaprtih je bilo tudi nekaj Rusov.

Kodanj, 20. apr. — Iz Berlina poročajo, da je danes pričakovati glavno bitko za posest Monakova. Velika noč bo torej vsekarok krvava na Bavarskem. Hoffmannova vlada je dobila veliko število vojaštva na pomoč v svrhu, da zase- de Monakovo. Okrog mesta se nahaja okoli 30.000 mož, medtem ko šteje bavarska rdeča garda 20.000 mož, ki so dobro oboroženi s topovi in strojnimi puškami. Sovjetske čete so pripravile barikade in streške jarko naokrog Monakova in boj bo ljut.

V Monakovem vlada odbor petih mož, ki zastopajo sovjet. Vlada je vzela buržoazni, živčne listke in grozi, da ji zapre plin in elektriko.

V Bambergu, kjer je sedež Hoffmannove vlade, je bila v petek komunistična vstaja. Spartakoveci so okupirali kolodvor, grad in vse vojaške barake.

Berlin, 20. apr. — Vlade čete so v četrtak vjele 4000 štrajkovnih voditeljev, ko so imeli tajno zborovanje v Werdenu blizu Essena. Nekaj delavcev je bilo ranjenih, ko so se postavili v bran.

600 aretiranih v Milani.

Milan, 20. apr. — Tukaj je bilo zaprtih 600 oseb, ki so v zvezi z generalno stavko in izgredi zadnjega tedna.

Irska "rdeča armada" vlada v Limericku.

Limerick, Irska, 20. apr. — Limerick je popolnoma v rokah štrajkarjev in stavkovne straže.

"SVETNIK" VOLIVA BRUHA OGENJ IN ŽVEPLO.

"Prerok" v Zion City napada senatorje, ki so izposlovali preiskavo njegove vlade.

LEKSIKON IZBRANIH PSOVK

Chicago, Ill. — Wilbur Glenn Voliva, vrhovni paznik krščanske katoliške apostolske cerkve v Zion Cityju, naslednik Doveja, ki je sebe krstil za Elijo II., je izdal meč in napovedal vojno zakonodajcem v Springfieldu, ker so zaključili, da se preišče njegova uprava v Zion Cityju.

Vsakdo si lahko misli, kako se je "sveti" mož razsrdil, ko je izvedel, da so navadni ljudje sklepani, da preiščejo upravo človeka, ki je že skoraj popoln "svetnik" na tem grešnem svetu.

Da si "svetnik" nekoliko ohladi svojo jezo, je pisal senatorjem John Delayju in Rodney B. Swiftu pisma, v katerih odgovarja na napade na njegovo "svetost".

"Hinavec", "lažnjivec" so še precej mili izrazi, ki jih rabi v svojem izbruhu Voliva odgovarja senatorju Delayju na besede, ki jih rabil v senatu pri razpravi.

"Ne morem mirno sedeti na svojem sedežu in poslušati, kako se delajo primere med Volivo in Nazarencem, ne da bi protestiral proti takemu primerjanju značev. Jezus iz Nazareta ni prodal stavišč, ni sleparil vdov, otrok in sirot in revnih na duhu."

V svojem odgovoru pravi Voliva, da je dal navodila svojim advokatom, da pregledajo, če ni v teh besedah kaznjivo razžaljenje časti.

"Samaga sebe bi se morali sramovati," pravi Voliva v svojem pismu. "Vi bi morali podati rezignacijo, ker ste neseča kot član senata države Illinois. Vse, kar bi se, če bi se srečala iz obraza v obraz, da bi s kazalecem pokazal v vaš obraz in vprašal, če ste podali to izjavo ali ne."

"Če ste jo podali, ste p-t lažnjivec, nihče ne bo napravil take izjave, če ni ignorant ali pa nizkoten lopov."

Senatorju Swiftu pa čita zopet druge levite in pravi:

"Čital sem vaš učen (?) briljant (?) mojsterski (?) govor, a komur ste hoteli podučiti (?) nekatere svoje tovarše v državnem senatu. Vaše umazano in idiotično gozdenje, ki sem ga imel čast čitati, je v tej in drugih deželah potvrdilo."

Po tem "uvodu," v katerem je Voliva malo ohladil svojo jezo, se obrne "sveti" mož na vdovo z dvema otrokoma, o kateri senator Swift pravi, da jo je srečal v Zion Cityju.

"No, Swift, vi veste, da je ta pripovedka večna laž," nadaljuje Voliva. "Ne mislim reči, da ni srečali vdove, ampak bila je temna podoba revne vdove Lutridgeve, a katero imate vi opraviti v sodnijski pravdi in ste kupili patente za \$100, za katere ste prejeli od McCormickove Harvestor kompanije \$3.250. To je vdova, ki ste jo srečali in o kateri si vi domisljate, da ste jo srečali v Zion Cityju. Dagnano je, da uboga vdova Lutridgeva, odkar je prodala patent za \$100 in za katerega ste vi prejeli \$3.250 — se preživlja s pranjem."

"Vi vhogi, zavrženi stari hina-veci — ki posojujete svoj vpliv skupini lomilev, poskušajočim oblatiti, umazati in prokleti najbolj čisto občino v državi Illinois in v Združenih državah!" nadaljuje Voliva.

"Vi vhogi stari bedaki! Takoj sem čital vaš govor. — Čitanje je bilo tako naporno za duh, da sem se moral večkrat odpočiti. Poklical sem notri ravnatelja mojega tiskarskega oddelka in sem mu izročil rokopis za knjižico, ki bo obsegala 24 strani, katere bo kmalu na stotisoče iztisov prina-
(Dolje na 2. strani, 6. kolona)

ČEHOSLOVAKIJA JE POPUSTILA.

Ženeva, 20. apr. — Iz Prage javljajo, da je čehoslovaska vlada vsled posredovanja maršala Focha modificirala svoje zahteve glede na mejo med Češko in Nemčijo.

Pariz, 20. apr. — Mirovna pogodba z Nemčijo bo objavljena kakor hitro jo dobe v roke nemški delegatje v Versaillesu.

KDO JE UKRADEL \$250.000 V LIBERTY BONDH?

Zadolžnice svobode so izginile še 2. januarja iz registrirane zavoja.

ZAGONETNA AFERA.

Chicago, Ill. — Svoječasno je zginil zavo, poslan iz Detroita Studebakerjevi korporaciji v South Bend, Ind., v katerem je bilo za \$250.000 zadolžnih svobode. Nekaj časa so se oblasti trudile, da izalede zahtevke, ki je vezl zavo, kmalu je pa hrup popolnoma vtihnul, kakor da se ni nič zgodilo. Zdaj je afera zopet oživila.

Veliki dnevniki so prinesli oglas, da dobi tisti, ki pove, kam je izginil zavo, pet in dvajset tisoč dolarjev nagrade. S tem je zopet ponovljena uganka, kdo je tat? Ali je bila sploh izvršena tatvina?

Ali je lahko zavo, oddan na pošti, registriran in pravilno izročen stranki, izginul, ne da bi kdo pomagal, kateremu so bile razmere znane pri tvrdki?

Ta vprašanja pa zastavljajo zopet druga, na katere seveda tudi ni odgovora.

Če je kdo ukradel zavo, kje je sedaj? Ali čaka na kakšnem skritem mestu odkritja? Ali je zavo uničen?

Taka in slična vprašanja se pojavljajo onim, ki preiskujejo afero, ki je zdaj zopet oživila, odkar je razpisanih \$25.000 nagrade in ponudba, da krivce ne bo kaznovan, če se prijavijo.

Afera ima tore ozadje:

Prva in stara narodna banka v Detroitu je poslala dne 2. januarja 4. l. pet in dvajset zadolžnih svobode po \$10.000, ki so imele številke od 23.734 do 23.758, z registrirano pošto Studebakerjevi korporaciji v South Bendu.

Drugi dan poštne sel Harvey Larkin iz South Benda izročil v pisarni Studebakerjeve korporacije zavo z zadolžnicami svobode. Tam je bil ob 12:30 popoldne, spreje mje potrdil s podpisom 15-letni Edward Snyder, ki je ob enem prejel še štiri druge zavoje. Deček je odnesel pošto na tretje nadstropje, kjer so mu potrdili, da so zavoje prejeli.

V ponedeljek so vprašali dečka, če ima potrdilo za registrirano pošljatev od blagajnika N. K. Feltes. Najti ga niso mogli in prišli so iskati zavo. Vse iskanje je bilo zastoj in končno so prenehali z njim.

Mogoče nagrada \$25.000 pripomore do uspeha.

STAVKA ČEVljARSKIH DELAVCEV SE NI KONČALA.

Chicago, Ill. — Okoli 1.500 čevljarskih pomočnikov še vedno stavka, da izvozujejo skrajšani delavniki. Delavci zahtevajo 44 ur dela v tednu. Stavka zdaj traja tretji teden in organizacija je izplačala \$10.000 podpore štrajkarjem.

LESENE LADJE PRODAJE PRIVATNIM LASTNIKOM.

Washington, D. C. — Plovnjeni odbor Združenih držav je prodal Nacirema Steamship kompaniji petnajst lesenih ladij po \$650.000, ali povprečno po \$145 tona. Vse ladje pridejo v transatlantično službo. Pet ladij bo vozilo iz New Yorka, pet iz Havane in pet iz New Orleansa.

VREME.

Jasno in gorko v ponedeljek in torek. Južni vetrovi.

KAJ JE LLOYD GEORGE ZAMOLCAL GLEDE RUSIJE

Veliki finančni interesi so pritisnili toliko časa, da so izposlovali intervencijo.

GEORGE IN WILSON STA BILA SPRVA TUDI "BOLJSJEVIKA."

Washington, D. C. — Kritiki v Londonu, Parizu in Ameriki, ki so že tolikokrat očitali mirovnim konferencijam, da vedno slabše mešajo rusko vprašanje, so vsekar izzvali Lloydja Georgea, da je dober del svojega govora v angleški nižji zbornici zadnji ponedeljek posvetil Rusiji.

Toda George ni povedal vsega. Ako bi bil hotel povedati vso resnico — ki itak pride prejalisej na dan — bi bil govoril o silnem pritisku velikih finančnih interesov na zavzemke in Ameriko, da naj skrušijo boljševizem v Rusiji še predno je bil podpisan brest-litovski mir. Interesi so zahtevali, da naj zavzemniki dajo oblast Japonski, da pošlje veliko armada skozi Sibirijo, ali naj pa sami pošljejo čete v Rusijo.

Ta pritisk je trajal šest mesecev in izvzemši v Franciji je bilo splošno mnenje v zavzemniških državah in Ameriki proti intervenciji; to se pravi, da so bile vlade same nasprotne intervenciji, najbolj pa Wilson. Francoska vlada je od začetka podpirala akcije finančnih interesov iz razloga, ker so francoski bankirji in kapitalisti posodili ogromne svote denarja bivši carjevi vladi in v boljševiki so videli največjega sovražnika za svoj ruski kapital.

Največji pritisk je torej prišel iz Francije. Francoski finančniki so celo sugerirali, da naj Amerika pošlje največjo armado v Rusijo zaradi tega, ker je imela najmanjše breme na zapadnem bojišču.

Ker sta ravno Wilson in Lloyd George najbolj nasprotovala intervenciji v Rusiji, so ju finančniki v Parizu proglasili za radikalne in celo za "boljševika," češ da imata tajne simpatije do "ruske drhali, ki grozi uničiti njihov kapital."

Po šestih mesecih neprestanega

pritiskanja in umetno razširjene propagande med ljudstvom v zavzemniških državah in Ameriki, da so zavzemniška skladišča živih in streliva v Rusiji in nevarnosti pred kajzerjevimi armadami, ki so takrat prodirale v Rusijo, se je Lloyd George udal in nadglasovan je bil tudi Wilson. Zedinili so se, da pokljevo dve ekspediciji v Rusijo: eno v Vladivostok in drugo v Arhangelsk z izreenim namenom, da varujeta zavzemniška skladišča v omenjenih dveh pristaniščih pred Nemci, toda v notranje zadeve Rusije se ekspedicija ne bo vtikala.

Tako je bilo objavljeno v javnosti in ljudsko mnenje, ki je želelo poraz Nemčije, se ni protivilo. Ali je pa ostalo pri tem?

Čehoslovaska tragedija v Rusiji je dobro znana. Masarik je organiziral bivaše čehoslovakske vjetnike, katere je bila osvobodila ruska revolucija, v svrhu, da odidejo na zapadno fronto. Sovjetska vlada jim je dala prosto pot skozi Sibirijo. Čehoslovaki so odšli v Sibirijo, toda v Sibiriji so se obrnili in pričeli vojno z boljševiki. Zakaj? V francoskem ministstvu za zunanje zadeve bi gotovo našli jasen odgovor za to vprašanje.

Nemčija je bila porazena, kajzer je padel, sklenjeno je bilo premirje, toda ekspediciji v Arhangelsku in Vladivostoku nista ostali na mestu, dasiravno ni bilo več nemške nevarnosti za skladišča v omenjenih lukah. Zavzemniške čete na severu so šle sto milj daleč proti jugu, kjer ni nobenih skladišč. In kako je bilo z obljubo, da so ekspediciji ne bosta vtikali v notranje ruske zadeve? Bilo je in je še danes tako, da zavzemniške vojaške oblasti povsod odstavijo sovjet, kamor pridejo (Dolje na 2. strani, 6. kolona)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (April 15-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

PROTIZAKULISNIŠKI ZAKON NI DOSEGEL NAMENA.

Država Indiana ima zakon, ki pravi določeno, da morajo vsi parlamentarni zakulisniki in vežarji v tridesetih dneh po zasedanju legislature položiti račun, koliko so imeli stroškov. Parlamentarni zakulisnik ali vežar, ki ne položi računa, je lahko kaznovan na denarno globo od \$200 do \$1,000. Lahko ga pa sodišče obsodi tudi v zapor od treh mesecev do enega leta. Legislatura v Indiani je že dokončala svoje zasedanje. Minilo je tudi že trideset dni in razpravljajo zopet, da se legislatura skliče k izrednemu zasedanju, toda najmanj polovica parlamentarnih zakulisnikov in vežarjev še ni položila svojega računa. Med temi zakulisniki, ki še niso položili računa, so prohibicionisti, zastopniki korporacij za javne potrebe in drugi. Nekateri mogoče mislijo, saj nam ni treba položiti računa, če nismo potrošili nič denarja. Postava seveda ne govori o tem, da imajo predložiti račun le oni, ki so imeli stroške, ampak napraviti ga mora vsakdo, ki je vežaril in kulisiral v legislaturi ali okoli poslancev.

Pravi parlamentarni zakulisniki, mešetarji in vežarji malokedaj pridejo v legislaturu in se dajo zanesti v knjige, ampak oni najdejo druga pota, da dosežejo svoj namen. Zakon je namenjen tudi tem parlamentarnim mešetarjem, ali dogodki govore, da jim do sedaj še ni prav nič škodil, kajti vpliv teh zakulisnikov in vežarjev je prav dobro opaziti, čeprav ni javnosti znano, kdo ga izvaja.

Zakonodajci so mislili, da popolnoma odpravijo parlamentarno zakulisništvo, ko so sprejeli ta zakon. Ali znamenja govore, da so parlamentarni zakulisniki, mešetarji in vežarji ravno tako številni, kot ob času, ko še niso imeli te postave.

Ce se hoče odpraviti parlamentarno zakulisništvo, je treba strogo nastopati po zakonu. Dokler bo zakon samo na papirju in sodišča ne bodo nastopila proti tem ljudem, bodo še vedno prihajali v velikem številu v legislaturu in nadlegovali poslance, da ustrezajo njih željam.

KDOR IMA MOŽGANE, NAJ MISLI.

Človek zida novo hišo. Mogoče je bolj okoren pri delu, orodje tudi ni najboljše in stavbinski material je bolj slab, toda človek je vztrajen in zida.

Pameten sosed ga ne bo oviral pri delu. Ako vidi kaj napačnega, ga bo opozoril: To in to bi bilo lahko bolje. Ako ga človek ne posluša, hm, njegova je stvar; pa naj zida po svoje. Bomo že videli, kaj bo sezidal.

Toda sosedje v tem slučaju niso takšni. Sosedje mečejo kamenje v človeka pri delu; ponoči bi mu radi podrli, kar je sezidal podnevi. Odnajajo in skrivajo mu material; kradejo mu kruh in vodo, da je siromak dostikrat brez kosila. Komaj je dovršil nekaj stene, pridejo sosedje s puškami in streljajo nanj. Človek vztraja pri svojem delu kljub temu, dasiravno se mora večidel pretepati s sosedji; v eni roki drži zidarsko žlico, v drugi pa puško, da se brani.

Todaj pa sosedje raznesejo vest po vsej okolici: Rad bi zgradil hišo, pa je ne zna. Lenoba je! Ničvrednež! Prišel je z delom, a dalje ne more, ker je postopač. Ali bomo takega človeka trpeli v naši bližini? Ne—ubijmo ga!

Citatelj, kaj bi ti odgovoril takim sosedom? Ali jim ne bi rekel:

"Kdo je pa kriv, da človek še ni sezidal hiše, kakor bi jo rad? Ali niste krivi ravno vi? Zakaj mu nagažete? Zakaj mu uničujete material in kradete kruh? Zakaj mečete nanj kamenje in streljate na njega, da mora več časa porabiti za obrambo svojega življenja, kakor pa za svoje delo? Zakaj ga ne pustite na miru, da dovrši svoje delo in pokaže, kaj zna?"

To velja danes za Rusijo.

Transportacija vojaških čet ni igrača. — Če opazujemo transportiranje čet domov iz Francije, tedaj si še lahko predočimo težkocce pri transportaciji čet v Francijo, ko so na transportne parnike prežale nemške potapljače.

Kjer se križajo interesi. — Kitajska republika še vedno zahteva, da se spremeni pogodba, ki ji je bila vsiljena, Japonska pa molči, kakor da nič ne sliši.

DOPISI.

Sublet, Wyo. — Ker so dopisi tako pogosti iz te naselbine, radi tega nimam kaj posebnih novic poročati.

V eni zadnjih števil "Slovenije" sem videl dpis iz Rawnsa, Wyo., katerega oče kaže vso svojo plitko mišljenje. Kritizira namreč stvar, o kateri se gotovo toliko razume, kot zajec na boben. Zabavlja nekaj čez osebo, katere delujejo za svobodo rojaka v stari domovini in pravi, da ti ne morejo nikake svobode doseči. Istotako kritizira nabiranje prispevkov. Toda tega pa ne premisli, da je denar ona stvar, brez katere se ne more v sedanjem času doseči ničesar. Ni potreba misliti, da se kupi svoboda na trgu, ampak sredstva je treba kupiti in ta sredstva so draga. Brez gnutnih sredstev se ne doseže ničesar.

Nadalje piše omenjeni rojak, da za tem dobrodelnim grmom tiči zajec, ki skoči na plan, ko pride za to čas. Stavi \$10 proti \$500. — da bo ta zajec v resnici skočil izza grma in tečaj se bo pokazal, kdo je imel prav. Slovenija ali oni, ki so proti siromašnemu narodu. Jaz pa stavim \$50. — proti \$500, ako si zmožen razložiti svojo stavo, da jo boš sam razumel, in da se ti ne bo smejal vsak pameten človek. Nihče ne trdi, da ima ljudstvo v starem kraju vsega dovolj in da ne trpi pomanjkanja. Vsak pameten človek razume, da vlada veliko pomanjkanje v starem kraju sploh v celi Jugoslaviji, posebno pa še v Srbiji. Toda iz vesti, katere prihajajo iz stare domovine, se razvidi, da narod kliče pomoči za svojo osvoboditev izpod sedanjega tiranstva. Kaj pomaga jetniku še tako dobra hrana, ako ve, da bo moral umreti v ječi? Česa se suženj bolj veseli, svobode in prostosti, ali večnega suženjstva in dobre hrane? Na to mi odgovori, modri dopisnik.

Želel bi, da bi bil sam tam, dobro jedel in pil, poleg tega pa za nameček dobil petindvajset na zadnjo stran telesa, ako bi ne bil slepo orodje monarhistične klike in poskušal govoriti tako svobodno, kot sedaj tukaj.

Dute Dupa Minte.

Mariana, Pa. — Glede delavskih razmer ne morem poročati posebno dobrega, ker delamo komaj po dva do tri dni v tednu.

V tukajšnji naselbini je nemila smrt pretrgala nit življenja rojakinji Josepini Glinšek, rojene Korač l. 1869 v vasi Vače pri Litiji na Dolenjskem. Umrla je 10. aprila t. l. v Špal, zapadna Penna, Pittsburgh county. Na njen dom so jo prepeljali še isti dan in pogreb se je vršil 14. aprila. Tukaj zapuša štiri sinove, Franka, Johna, Joe in Albina, v starem kraju pa mater in eno sestro. Tukaj zapuša tudi sina od svoje sestre, August Korača, kateri se neha za armadi.

Pokojnica je spadala k društvu "Slovenski prijatelj", št. 171 SNPL, katero društvo ji je prekrbilo častni pogreb. V imenu omenjenega društva se najskrebeje zahvaljujem društvu št. 71 SSPZ, katero se je udeležilo pogreba korporativno. Nadalje se zahvaljujem vsem udeležencem pogreba ter za njihova sožalja. Tebi, draga pokojnica, pa naj bo lahka ameriška gruda.

Karl Habe, tajnik.

POPRAVEK.

V dopisu iz Milwaukee, Wis., kateri je bil priobčen v "Prosveti", dne 17. aprila t. l., je tiskarski škrtak napravil neljubo napako. Deveta vrsta odzgoraj bi se morala pravilno glasil: Tukaj zapuša ženo z dvema neposkrbljenima otrokoma, itd. Toliko v pojasnilo.

DRAČULJARNA OROPANA.

Chicago, Ill. — Trije mladi banditi so vstopili v draguljarno Henry Behrensa in ugrabili za \$1-350 draguljev. Med banditi je bil samo eden oboježen, ki je staremu Behrensu nastavljal samokres, druga dva bandita sta si pa nabasala žepa z urami in prstani. Iz registra za gotovino so pobrali \$50 v gotovini.

Behrensu pravi, da so bandite stari okoli 16 let in so izgledali kot dečki, ki hodijo še v šolo.

Sovjetska Rusija hoče deliti bogastvo z Ameriko.

Čičerin zahteva mir, da Rusija pokaže, kaj more storiti.

(Ameriški poročevalci Frazier Hunt, ki je pred kratkim poslal več poročil iz Petrograda, je zdaj v Moskvi. Iz njegovega prvega poročila povzemamo sledeče):

Moskva, 12. apr. — Danes sem obiskal Čičerina, komisarja zunanjih zadev ruske sovjetske vlade. Dve uri sem govoril z možem, ki vodi zunanjo politiko sovjetske Rusije. Svet smatra tega moža za fanatičnega ognježerca, toda jaz sem našel v njem mirnega, mehkega in gentlemanskega državnika, ki je v svojem sreč velik idealist. Njegova privatna pisarna, v kateri me je sprejel, je podobna priprosti sobi kakšnega ameriškega odvetnika v deželi. Njegova pisalna miza je zelo lična. Na steni visi velik zemljevid Rusije in ko je Čičerin govoril o velikem naravnem bogastvu Rusije, je vstal in potegnil s prstom na zemljevidu severne Rusije rekoč: "Deset milijonov akrov najboljšega lesa smo pripravljeno dati kot koncesijo tisti železniški družbi, ki je pripravljena zgraditi železnico od reke Obe do Kotlase s stranskimi progami v Arhangelsk in Petrograd."

Čičerin je dejal dalje: "Čas je najboljši zaveznik sovjetske Rusije. Sila sveta so že na tisti poti, na katero se je podala Rusija. Naši sovražniki se tresejo. Francija bi nas rada uničila, toda ona ve, da lahko se tepe z armadami, ne more se pa tepsti z idejami.... Čim zavladava v Rusiji mir in čim stopimo v zvezo z ostalim svetom, pride velikanska priložnost za pridne ljudi, ki hočejo deliti z nami naravno bogastvo Rusije. Mi želimo, da Amerika pride in dobi svoj delež. Rusija je bogata. Ima brezštevilne akre lesa, premoga in rude. Želimo, da pride Amerika k nam in nam pomaga odpreti rudnike, zgraditi železnice in razviti gospodarstvo in njen delež bogastva bo velik.

Mi danes ne moremo razviti bogastva. Rusija je v vojni. Imamo civilne vojne in vojne z zunanjimi državami. Zavezniki pomagajo onim, ki bi radi uničili našo vlado in novi sistem. Polovica naše delovne energije je posvečena obrambi proti našim notranjim in zunanjim sovražnikom. Kako moremo potem delati in razvijati naše produktivne sile? Naj pride mir in pokazali bomo vsemu svetu, kaj je v stanju narediti rusko ljudstvo. Ne zahtevamo nič drugega, kakor da svet prizna sovjetsko republiko kot pravo oblast; čim je to storjeno, bo naše delo posvečeno edino gradnji, produkciji in razvoju bogastva. Mi smo pripravljeno sniti se z zavezniki. Pozdraviti hočemo vsako sugestijo, ki nam jo dajo v dosegu miru. Definitivno smo že izjavili, da se ne bomo več mešali v notranje zadeve drugih držav od tiste minute, ko bo podpisan mir. Obljubili smo, da plačamo dolgeve stare vlade in zajmčeli smo zaveznikom velike koncesije. Kaj hočete več? Naša stvar je danes močnejša kot je bila kdaj prej. Čas je naš zaveznik.

Na poti so nove revolucije in ustanovljene bodo nove sovjetske republike. Brez vprašanja je, da bomo kmalu imeli odprto pot na Ogrsko in stike s tamošnjo sovjetsko vlado. Dobili smo tudi pozdrave iz Bavarske."

Čičerin je govoril o velikem prijateljskem čutu ruskega ljudstva napram Ameriki. "Tradicije ruskega revolucionarnega gibanja so bile večkrat pod vplivom demokratične Amerike," je dejal. Amerika je bila v preteklosti eden največjih voditeljev v revolucionarnem gibanju. Prvi revolucionarni republikani v Rusiji so bili navdahnjeni z duhom ameriške demokracije. Ruski revolucionarji ne bodo nikdar pozabili slavnega Abrahama Lincolna."

Čičerin je dejal, da se nič ne boji ruskih protirevolucionarjev, če je enkrat sklenjen mir z zunanjimi državami. Kolčak in ostali monarhisti bodo hitro poraženi. Položaj na vseh ruskih frontah je zelo ugoden. Odesa je padla in so vjet je odprti bogate pokrajine v južni Rusiji. Kadar zavezniki v maknejo svoje čete in ustavijo pošiljanje orožja in streliva Kolčaku in drugim — je rekel Čičerin — tedaj bo civilna vojna v Rusiji končana v par tednih.

KAJ JE LLOYD GEORGE ZA MOLČAL GLEDE RUSIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.) in nastavijo vsakogar, ki je proti revoluciji.

Lloyd George je rekel, da so bili zavezniški opravičeni dati vojaško pomoč Kolčaku, Denikinu, Karkovu in vsem ostalim, ki so bili v boju s sovjetom, na temelju "militaristične potrebe," kajti drugače bi bile ruske mineralije in žito padlo Nemcem v roke. Toda nemške nevarnosti ni več in George sam priznava, da je danes položaj tak, da so v nevarnosti poraza ne le Kolčak, Denikin in drugi protirevolucionarji, temveč tudi zavezniške čete v nevarnosti zajetja.

Obenem se je hitro spremenilo ljudsko mnenje. Mnogi, ki niso nasprotovali ruski ekspediciji v začetku, danes zahtevajo, da se ameriške čete vrnejo domov. In medtem, ko so v začetku finančniki očitili Wilsonu in Lloyd Georgeu, da sta "boljševiki," so zdaj ljudske mase v Evropi, ki so splošno imale veliko zaupanje v Wilsona in Georgea, pričele sumiti v njuno odkritosrčnost. To dokazuje resolucija izrednega odbora angleške delavske stranke, ki se glasi, da liga narodov ni tista liga, kakršno so pričakovali, in zahteva, da se v ustavi lige ne samo pripozna mednarodno gibanje delavskega razreda, temveč da dobi delavski razred tudi zastopstvo v ligi.

Kaj si danes mislijo francoski finančniki, ki so prej očitili Wilsonu radikalizem?

JUGOSLAVIJA IN ITALIJA DOBITA VSAKA POL REKE.

(Nadaljevanje s 1. strani.) polije boljševizem v Italiji in izvojuje vse zahteve na drugi strani Jadrana.

(Iz vseh teh poročil je razvideti, da glavna bitka se suče okrog Reke, medtem ko niso bili ves čas pogajanja niti z eno besedico omenjeni drugi sporni kraji, kakor Trst, Istra, Goriško in del Kranjske. Iz tega je sklepati, da so omenjeni slovenski kraji izgubljeni.)

Zavezniški delegatje gledajo z nekim strahom na kočljivo italijansko-jugoslovansko vprašanje. Ako se stvar zavleče še ta teden, tedaj Nemei ne dobe mirovne pogodbe pred 1. majem. Zavezniki bi na vsak način radi, da Nemei odidejo z mirovnimi pogoji pred prvim majnikom, kajti boje se resnih delavskih demonstracij na ta dan, posebno v Parizu. Nemei so dobili namesto osem dni dva tedna časa za študiranje mirovnih pogojev. Pogodbo bodo vzeli v Weimar in ko se vrnejo okrog 15. maja v Versailles, bodo nedvomno prinesli s seboj protipogoje in amandamente, ki bodo vsakogar vzeli štiri do pet dni časa. Nato bo trajalo najmanj en teden podpisavanje pogodbe in sestavljanje protokola, ako bodo Nemei zadovoljni podpisati.

Wilson v novi trozvezi?

Pariz. — Zdal ni dvoma več, da je Wilson sklenil s Francijo nekakšno pogodbo v svrhu, da bo Amerika pomagala Franciji, ako jo Nemčija še napade. Pogodba pa ni del mirovne pogodbe, temveč separatni pakt, ki takorekoč tvori novo alianco ali trozvezo med Anglijo, Francijo in Združenimi državami. Značaj pakta je, da Anglija in Amerika zajmčeta Franciji varnost pred Nemčijo, ne obvezuje pa Anglije niti Amerike, da bi pomagala druga drugi v slučaju napada na Anglijo ali Ameriko.

Razme se, da Wilson ni mogel storiti drugega, kakor obljubiti, da bo vprašal senat, ako odobri dogovor za obrambo Francije.

Kaj bodo naredili z Viljemom?

Pariz. — Ker je Belgija takorekoč zavrnila načrt velike četvice, da izvrši kriminalni proces proti povzročiteljem vojne, bo morala biti vsa ta zadeva revidirana in na dnevnem redu je zopet vprašanje, da li bodo mogli zavezniški priti Viljemu Hohenzolernu do živega na kak način. Komisija, ki je skušala doznati odgovornost za vojno, je razdelila krivce v dva razreda. Krivci prvega razreda so poveljniki armade in mornarice: Ludendorff, Tirpitz itd., dočim spadajo bivši kaiser, kancelar Bethmann-Hollweg in drugi politični vodje v drugi razred.

Mnenje diplomatov je, da proces proti političnim krivcem bi ne

bil uspešen. V tem oziru imajo zgled Napoleonovega slučaja. Proti Napoleonu ni bilo nobene obravnave, pač pa so ga zmogovalei enostavno poslali na otok Sv. Helene, da bo mir pred njim. Mogoče bodo zavezniški ravno tako naredili z Viljemom.

VOLIVA V SVETI JEZEL.

(Nadaljevanje s 1. strani.) ne, da se razdeli v osmem senatnem okraju in v državi Illinois. S temi grožnjami Voliva še ni zadovoljen in nadaljuje:

"Vaše namigovanje na moravsko naselbino dokazuje, kakšno ajdovčev imate v svoji mali buči 11x2. Hudič je gotovo iz vas napravil starega noreca!"

Bo tem izbruhu mu Voliva očita, da je pekel še predohor zanj in da naj odide v svinjak na svoji farmi, da se skrije pred javnostjo.

Takle so "sveti" možje, če jim kdo stopi na prste in zahteva.

Rezolucijo, ki določa preiskavo v Zion Cityju je vložil v zbornici bivši predsednik E. D. Sharpleff. Rezolucija je bila sprejeta in odposlala senatu, ki jo je sprejel. Če bi rezolucija ne bila sprejeta, bi se Voliva najbrž ne jezil, tako pa postaja stvar resna zanj in izlil je svoj žolč na tiste, ki so po njegovem mnenju zakrivilili preiskavo "svetega" mesta.

PRIPRAVE ZA PREISKAVO MLEKARSKIH DRUŽB SQ V TEKU.

Chicago, Ill. — Zvezni podmaršali so odšli v pisarniške prostore "Milk Producers' družbe," da odnesejo potrebne knjige, zapise in akte pred veleporoto, ki uvede preiskavo, po kakšni metodi je družba določala cene.

Po izjavi Frederick Dickinsona, namestnika državnega tajnika, je bila ena soba založena s pogodbami, ki jih je družba sklenila s farmarji. Te pogodbe bodo tvorile glavne dokaze.

"Farmarji bodo pozvani kot priče, da izpovedo, da je organizacija kupovala mleko v Indiani, Illinoisu in Wisconsinu, ga znešala ne glede na ceno, določila ceno, ki so jo morali konzumentje plačati. Slednji so morali plačati vedno enako ceno, ne glede na to, kakšne kakovosti je bilo mleko.

Družba je kapitalizirana s \$500.000. Nad polovico glavnice je prodane farmarjem.

TEŽKA OBTOŽBA PROTI PRI-VATNIH PODJETNIKOM.

Chicago, Ill. — Ko je škof F. J. McConell govoril pred duhovni v glavnem stanu Y. M. C. A., je pokazal dva prazna naboja in rekel: "Pobral sem naboja po boju med banditi in Carranzevimi vojniki. Naboj, ki je služil vojakom Carranze, je mehkiši; naboj, ki ga je izstrelil banditi, je prodeiral zna trdka v Združenih državah. Če se ustavi banditom vtihotapljenje municije v Mehiko, bo banditstvo kmalu ustavljeno."

"Villa ima za sabo dobro pest banditov," je rekel škof McConell. "Blanquet, ki je bil ravno kar ubit, je zastopal najslabše elemente v Mehiki. V mestih in ob glavnih železnicah nisem videl banditskih znamenj, toda proč od železnice pa razmere niso zadovoljljive."

MISTERIJ REŠEN NA POL.

Marlinton, W. Va. — 19-letnega C. H. McFalla, ki je izginil dne 19. decembra 1918, so našli mrtvega pod deblom, ki je bil pokrit s suhljadjo in listjem. Po izjavi policije je bil umorjen.

Ko so ga zadnjikrat videli, je odhajal na obisk k svojim staršem. S sabo je imel okoli \$200.

DOŽIVLJAJI MORNARJEV.

New York, N. Y. — Parnik "S. William Palmer" je pripeljal pet mornarjev in kapitana s škrne "Nettie Shipman," ki se je pogreznila v tropičnem viharju. Mornarji so preživeli štiri dni v odprtem čolnu in so se rešili na otok Walling, na katerem so jih napadli domačini, ker so mislili, da so Nemei.

SPLAŠENI KONJI POVZROČILI NEZGODO.

Seymour, Ind. — Smith se je peljal domov s svojo družino, ko sta se konja nenadoma splašila. Voz se je prekuenil, Smith, njegova žena in heč so obležali ranjeni na tleh. Štirinosečno dete se je pa ubilo. Smith ni spustil vajet iz rok, ampak je trdno držal zanje in konja kmalu ustavil.

WOOD PRIPOROČA SPREMEMBE ZA VOJNOSODNO POSTOPANJE.

Washington, D. C. — General Leonard Wood, poveljnik centralnega armadnega departmента, je predložil advokatski zbornici svoje nazore o reformah vojnosednega postopanja. Dejal je, da glavna napaka v sistemu vojne justice ni v njeni sestavi, ampak v ostrih določbah. Po njegovem mnenju ni 75 odstotkov od vseh slučajev spadalo pred vojno sodišče.

On priporoča sledeče reforme: Prva instanca naj bolj temeljito preišče vsak dogodek.

Oficirji naj dobe boljše poduk, kako je treba obvešati z vojniki.

Z vojniki je treba tako ravnati, da ohranijo spoštovanje do samega sebe.

Vpoštevati je treba bolj človeško stran.

Boljša izraba nižjih sodišč.

Avditor naj posveti več pažnje obtoženi, mesto da nastopa kot javni tožitelj.

Dejal je, naj se priporoči divizijskim in departmentskim poveljnikom, da bolj pazno preštudirajo vojnosedne akte, kadar so jim predloženi v pregled.

Omejitev maksimalnih obsodb za gotove prestopke.

Smrtna kazen se naj ne izvrši, če je ne potrdi predsednik.

General Wood nasprotuje, da se ustanovi prizivna komisija, da pregleda akte.

Zastihana sta bila general Hugh L. Scott, že penzioniran, ki je postal v vojnem času aktiven, da je nadzoroval izveščanje armade, in John L. Chamberlain, vrhovni armadni preglednik. Oba sta trdila, da bi reforme v vojnosednem postopanju omajale disciplino v armadi, toda priznala sta tudi, da ima sedanji sistem napake, ki jih je treba popraviti.

MEHIŠKI BANDITJE USTRELILI DVA AMERIČANA.

Washington, D. C. — Državni departament je odredil, da se preišče uboj dveh ameriških državljanov v Tampicu, Meh., in oro panje blagajnika Huasteca Petroleum kompanije za 15,000 petrob. Napad je bil izvršen dne 10. aprila.

George De Hay je bil ustreljen v tilnik, inženir Frank Willis pa v pleča. V boju je padel tudi en Mehikanec. Napad je bil izvršen blizu Rive. Do sedaj je bilo v tanakajšnjem distriktu obstreljenih in ustreljenih do petnajst Američanov. Oljne družbe so vprašale mehiško vlado, da jim dovoli prenašati denar v letalih, kar jim pa vlada dozda še ni dovolila.

JAPONSKI POSLANIK JE ODPOKLICAN.

Washington, D. C. — Državni departament je prejel formalno obvestilo, da odpotuje viskoni Iši, japonski poslanik v Združenih državah v prihodnjem mesecu v Tokio. Na japonskem poslaništvu govore, da se poslanik vrne radi važnih konferenc z vlado.

V uradnih krogih govore, da odpotovanje japonskega poslanika ni v zvezi z mednarodnim položajem.

NA PRODEJ JE

40 akrov farma, le 5 1/2 milje od mesta Bovey City, Minn. 8 akrov je izčiščenega, nova dve nadstropna hiša 28x16, dve sobi spodaj in 27x15 spalnica zgoraj, klet spodaj meri 10x18. Podlaga je sezidana iz kamna pod hišo. Hlev za 4 krave, kokošnjak meri 1x12, avtomobilska garaža 16x14, dobra voda, dobra cesta. Slovenci so so sedje. Pišite danes na naslov Severi Pitman, R. 7, Box 22, Bovey, Minn.

NAZNANILO IN ZAHVALA

8 tužnim srecm naznanjam vsem sorodnikom, znanecem in prijateljem široga Amerike žalostno vest, da mi je po kratki in mučni bolezni za influenco in plućnico umrla soproga oziroma mati

JULIJANA HARTMAN

dne 21. marea, 1919. Pokojnica bila je rojena leta 1892 v St. Lovrenču na Štajerskem. V Ameriki je bila le šest let, bila je zelo dobrodušna in mirnega značaja, kakor zvesta družica svojemu soprogu in skrbna mati svojim otrokom. Tu v Ameriki zapuščala mene žalujočega soproga in dve še nedorošili hčerki v starosti 7 mesecev in druga dve leti, kakor tudi več drugih sorodnikov. Najtopleje se zahvalim vsem, ki so mi stali ob strani v tolažbo. Posebno se zahvalim mojemu bratru Majjanu, kateri mi je veliko pomagel ob njeni in moji bolezni. Dalje lepa hvala Tony Ključku Geo. Kočniku, Tony Gorenču, J. Sedelniku, Gasper Slapniku, za ves njih trud in požrtvovalnost ob času smrti moje soproge. Srčna hvala društvu "Krim" šte. 97. SNPI, in vsem drugim, ki so ji darovali krasne vence svežih cvetlic v zadnji spomin.

Še enkrat lepa hvala vsem, ki ste jo spremlili k zadnjem počitku. Pokopali smo jo po katoliškem obredu dne 23. marea na pokopališču Sv. Antona na Bessemer, Pa.

Vsem sorodnikom in prijateljem v blagi spomin. Tebi draga soproga in mati pa želim, počivaj mirno v hladni svobodni ameriški zemlji.

Žalujoči ostali: Gasper Hartman, soprog, Ena in Justina, hčerki, Ferdinand in Niek Podlesnik, strica, Josephina in Mary sestrični, Bessemer, Pa.

FARMA NAPRODAJ

100 akrov obsegajoča farma z vsem poslopjem, dobra zemlja in poleg jezera, le eni miljo od mesta. Cena je le \$600. Za pojasnila uprašajte pri: Herman Tiefenthaler, 308 Mathieu Bldg., OGr. 3rd and Grand Ave., Milwaukee, Wis.

NAROČNIKOM V POJASNILO.

Za oglase so odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejmemo od njih nobene odgovornosti. Vsak kdor kaj kupi iz oglasov in če mu ni všeč naj sam sebi pripiše. Vsako odgovornost in posledice naj nosi vsak sam Upravištvu listu.

Pomladansko zdravilo.

Spomladi je kri po navadi polna nečistoč, ki se nabere skozi zimo. Posledica tega stanja se pokaže na mestih v obliki prištev, ran i drugih kožnih bolezni. Mnogokrat je obraz poln teh prištev, katerih se želite iznebiti.

Severa's Blood Purifier

(Severov Kričistilec) je treba torej vzeti vsako spomlad, pravzaprav vsak čas skozi leto, če je vaša kri nečista ali ako znaki kažejo, da vaša kri ni zdrava. Prinaša moč, čisti kri in je vdrži v zdravem stanju, kakor mora biti. Napredaj v vseh lekarnah. Cena \$1.25.

W. J. SEVER, INC.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POMLAD SE BLIŽA.

Sejati bo treba NAJRAZNOVRSTNEJŠA ZELISČA, da ne bo čez leto v kuhinji pomanjkanja.

Pa tudi vrt bo treba okrasiti z RAZNOVRSTNIM OVETJEM—kajti vrt je kič v vašega doma.

Kdor hoče biti preskrbljen z raznimi selišči in z najraznovrstnejšimi semeni za vrt, naj piše po brezplačni cenik.

V zalogi imam vse poljske semena, semena večinoma vseh tujakajšnih in starokrajskih cvetlic, trav, detelje itd.

MATH. PEEDIE,
NEW YORK, N. Y.
Box 772, CITY HALL STA.

Cenjeni rojaki pozor!

Cenjenim rojakom naznanimo, da mi kupujemo vse Liberty Bonde ter jih plačujemo v gotovem denarju po dnevnem KURZU (njih vrednosti). Rojaki, katerim je nemogoče priti osebno v naš urad, naj pošljejo svoje BONDE v priporočenem pismu (registriranem), ker na drug način mi nismo odgovorni v slučaju izgube po poštni ali drugi pošiljavi. Pošljite na naslov:

Mr. John Bahorich, 129 Bakkewell Bldg., Pittsburgh, Pa.

DELAVERO, ki želi razširiti svoje duševno obzorje, je naročen na dnevnik "Prosveta".

Pošiljatev denarja se sprejema za

Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, Istro, Primorje in Kranjsko s popolnim jamstvom

100 kron za \$8.00

Za vsa nadaljša pojasnila pišite na

John Nemeth State Bank
1597 Second Ave., New York, N. Y.

CITATELJEM "PROSVETE" SE PRIPOROČA

Dr. W. J. Osborne, Specialist za Slovence.

113 Smithfield Street, Pittsburgh, Pa.

Drugo nadstropje. En blok od Baltimore in Ohio postaja.

(Drugihstraz pazite na pravi naslov).

Ako želite tečno dagnati kakšno bolezen imate tedaj pridite k meni, da vas preiščem na X Ray elektricnem stroju z katerim se lahko pregleda vsi deli človeškega telesa. Meni ni treba vprašati kakšno bolezen imate, ker to določijo drugi zdravniki ki nimajo takega stroja. Zato preden pridete k meni, preberite. Potem pošte ne odpravim nikogar. Ni treba plačati, ampak pridite osebno. Moje maro bolnika osebno pregledati in čisto potem ga lahko pravilno zdravim. Dr. Osborne je dober zdravnik med prve in najbolje specialiste v Pittsburghu. Menej let je zdravil v zdravništvu uspešno bolne moške in ženske. K njemu prihajajo bolniki od blizu in daleč.

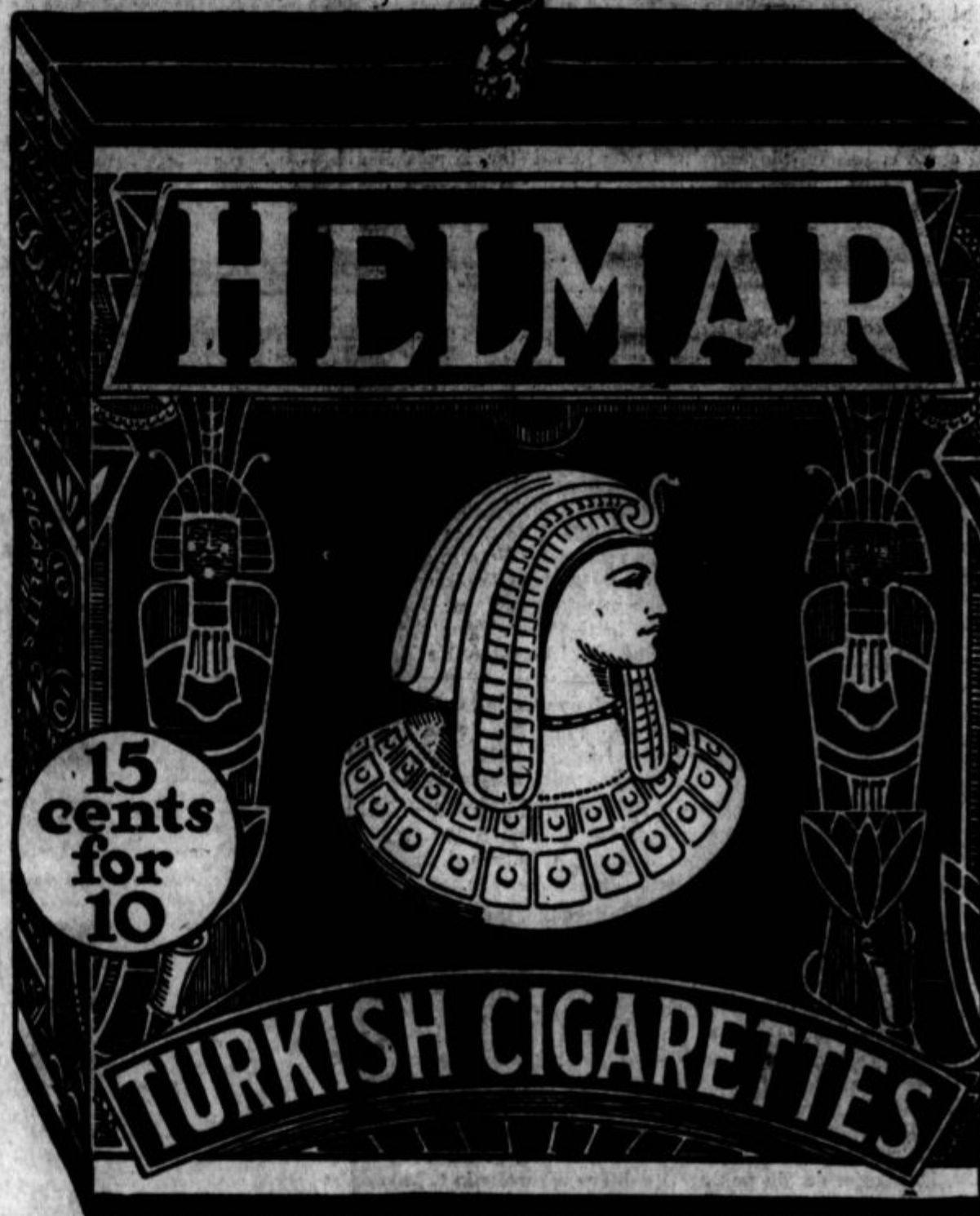
Dr. Osborne zdravi šolske bolezni, jetra in ledvice, kri, bolni moški in ženske, pri in trganja.

Ako mislite, da imate kakšno bolezen, pridite se preizkušite in ako je vse po moči, zdravim vaše bolezni, glavobol, srčne bolezni, brata, ledja, kolena, ušesa in grlo.

Za vsako bolezen brez izjeme se lahko zanesete na Dr. Osborne. Navedi in poročiti pregled bolezni. Njega časa se čimprej. Govorji se o slovenski jezik. (Vredno ure delo od 9 zjutraj do 5 zvečer. Ob nedeljah pa od 10 v jutro in do 2 popoldne. Prinesite to aglas sobi).

100% prave
turške—
PRIJAZNI in NAJ-
FINEJŠI tobak za
cigarete.

Ako hočete dosti za vaš denar, potem ne kupujte Helmarice.

Helmarice niso take vrste.

Kupite si Helmarice za pravo zadovoljstvo pravi okusni zadovoljiv turški tobak.

Quality-Superb